

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/162/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117209930
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2117209930.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Ľuboslava Vanková v právnej veci žalobkyne: Mgr. P. P., nar. XX.X.XXXX, bytom E. C. XXXX/XXA, S., právne zastúpená: Mgr. Vladimír Tomaj, advokát, so sídlom, Hlavná 22, Trnava, proti žalovanému: Mgr. P. P., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. J. O. č. X, X. A. Q., o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava č. k. 21C/38/2017-32 zo dňa 21.4.2017 vo výrokoch II. a IV., takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II., v závislom výroku III. p o t v r d z u j e a v napadnutom výroku IV. r u š í.

odôvodnenie:

1. Uznesením označeným v záhlaví súd prvej inštancie výkonom I. uznesenie Okresného súdu Trnava č. k. 21C/38/2017-13 zo dňa 12.04.2017 zrušil, výkonom II. nariadil neodkladné opatrenie tak, že žalovanému uložil dočasne do rozhodnutia súdu vo veci samej nevstupovať do rodinného domu a garáže na ul. E. C., s. č. XXXX/XXA v S., nachádzajúceho sa na parcele registra „C“ p. č. 10801/369, zastavané plochy a nádvoria o výmere 151 m², ako aj na príľahlé parcely registra „C“ p. č. 10801/482, zastavané plochy a nádvoria o výmere 78 m², p. č. 10801/346, orná pôda o výmere 97 m², p. č. 10801/368, orná pôda o výmere 31 m², ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXXX, pre kat. územie S., obec S., okres Trnava, nepribližovať k žalobkyňi na vzdialenosť menšiu ako 15 metrov, nekontaktovať žalobkyňu písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami, výkonom III. žalobkyňi uložil povinnosť podať v lehote 30 dní žalobu vo veci samej o vylúčenie žalovaného z užívania predmetnej nehnuteľnosti a napokon výkonom IV. rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. e), § 326 ods. 1, ods. 2, § 328 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, § 132 ods. 1, § 376, § 336 ods. 1, § 225 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

3. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že po oboznámení sa s návrhom žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia, žalobkyňou predloženými dôkazmi, a to sobášnym listom zo dňa 21.6.2016, rodným listom zo dňa 8.11.2016, výpisom z listu vlastníctva č. XXXXX, posudkom zo dňa 21.2.2014, lekárskou správou zo dňa 21.2.2014, treťou zo štyroch strán rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 31.3.2014, Zápisnicou Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodného oddelenia PZ v Trnave o trestnom oznámení ČVS:ORP-840/01-TT-TT-2017 zo dňa 8.4.2017, potvrdením Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodné oddelenie PZ v Trnave č. ČVS-ORP-OPP3-840/01-TT-TT-2017 o vykázaní zo spoločného obydľia zo dňa 8.4.2017, prepúšťacou správou FN Trnava Psychiatrické oddelenie zo dňa 22.12.2016, ako aj ostatným obsahom spisového materiálu, dospel k záveru, že návrh žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Z predložených listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobkyňa a žalovaný sú manželmi, dňa XX.X.XXXX sa im

narodil syn P. P., žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou predmetného rodinného domu s pozemkami, žalovanému bola diagnostikovaná epizóda stredne ťažkej depresie a panická porucha, X61.0 St.p úmyselnom sebapoškodení intoxikáciou, F31.4 Bipolárna afektívna porucha, opakované suicidálne pokusy - intoxikácia liekmi, obesením, otravou výfukovými plynmi, abúzus alkoholu, F31 bipolárna afektívna porucha, F60.3 Hraničná porucha osobnosti, boli mu predpísané lieky, bol uznaný sa invalidného pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav s mierou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti 45 % od 06.03.2013 a poberá invalidný dôchodok vo výške 108,20 eur mesačne. Zo Zápisnice Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodného oddelenia PZ v Trnave o trestnom oznámení ČVS:ORP-840/01-TT-TT-2017 zo dňa 8.4.2017 mal súd prvej inštancie preukázané, že žalobkyňa podala trestné oznámenie o spáchaní prečinu nebezpečného vyhrážania žalovaným a z Potvrdenia Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodné oddelenie PZ v Trnave č. ČVS-ORP-OPP3-840/01-TT-TT-2017 o vykázaní zo spoločného obydľia zo dňa 8.4.2017 mal súd prvej inštancie preukázané, že podľa § 27a ods. 1 zák. č. 171/1993 Z.z. bol dňa 8.4.2017 o 19:00 hod žalovaný vykázaný zo spoločného obydľia žalobkyne ako ohrozenej osoby, vykázanie sa vzťahuje na rodinný dom na adrese E. C. č. XX/A v S., dvoru rodinného domu ako aj vstupných brán spredu domu ako aj zo zadnej strany na dobu 10 dní. Súd prvej inštancie sa vecne stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj názorom o osvedčení práva majúceho sa chrániť za pomoci neodkladného opatrenia, keďže žalovaný je vo vzťahu k žalobkyňi bývajúcej v spornej nehnuteľnosti - citovanom rodinnom dome, dôvodne podozrivý z násilia. O tomto boli súdu predložené dostatočné dôkazy, a to Zápisnica Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodného oddelenia PZ v Trnave o trestnom oznámení ČVS:ORP-840/01-TT-TT-2017 zo dňa 8.4.2017 a Potvrdenie Okresného riaditeľstva PZ v Trnave, Obvodné oddelenie PZ v Trnave č. ČVS-ORP-OPP3-840/01-TT-TT-2017 o vykázaní zo spoločného obydľia zo dňa 8.4.2017, a je dôvodná obava, že by žalobkyňa mohla byť ako chránená osoba ohrozená na svojom živote a zdraví. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie skonštatoval, že skutočnosti uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sú skutočnosťami osvedčujúcimi potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu a hodnoverne osvedčujú dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, keď z konania žalovaného bolo možné vyvodiť nerešpektovanie statusu žalobkyne, jej práva na pokojný a zdravý život, a to aj v ich spoločnom obydľi bez potreby hľadať si spolu s maloletým dieťaťom náhradné ubytovanie. Žalobkyňa predložila súdu dôkazy o násilnom správaní žalovaného a o tom, že duševná a telesná integrita žalobkyne je ohrozená konaním žalovaného, ktoré osvedčujú jej nárok.

4. Súd prvej inštancie priznal žalobkyňi, ktorá mala plný úspech vo veci, náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podal písomne odvolanie žalovaný proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie a proti výroku IV., ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu a žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch zrušil. K odvolaniu pripojil Predvolanie na prejednanie priestupku zo dňa 18.7.2017. V odvolaní uviedol, že tvrdenia žalobkyne, z ktorých vychádzalo rozhodnutie súdu, nie sú pravdivé a tieto ani nepodložila žiadnymi dôkazmi. I keď je pravdou, že trpí psychickou poruchou - maniodepresiou, t. j. emocionálnou nestabilitou, ktorá môže viesť k jeho sebapoškodzovaniu, nie je nebezpečný iným, nespráva sa násilne a ani nikoho neohrozuje. Maniodepresia mu bola vyvolaná práve žalobkyňou, ktorá ho dennodenne urážala, pohrdavo s ním zaobchádzala, ponižovala ho. Odkedy opustil spoločnú domácnosť, tak sa jeho psychický stav rapídne zlepšil a aj to je dôkazom jeho presvedčenia, že práve žalobkyňa a jej správanie voči nemu bolo spúšťačom jeho depresii. Tvrdenia opísané žalobkyňou o jeho násilnom správaní voči nej a jeho synovi sa nezakladajú na pravde, nikdy žalobkyňu neudrel a ani sa jej nevyhrážal. Taktiež voči ich synovi sa nikdy nesprával hrubo a tieto ničím nepodložené obvinenia žalobkyne sú účelové a začali po tom, ako odmietol nechať všetok spoločný majetok výhradne žalobkyňi. Odchod zo spoločnej domácnosti inicioval on, nakoľko potreboval odpočinok, nezvládal správanie žalobkyne. Čo sa týka vlastníctva nehnuteľnosti, do ktorej mu súd zakázal prístup, je potrebné poukázať, že táto nehnuteľnosť bola zakúpená počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a to nielen zo spoločných peňazí, ale aj peňazí patriacich výlučne jemu, žalobcovi. Teda je potrebné pri rozhodovaní o práve vstupu zohľadňovať zákonné ustanovenia o majetku patriacom do BSM, čo súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uznesenia vôbec nezohľadnil. Súd prvej inštancie bez jeho súhlasu prihladal na jeho lekárske správy, pričom nedal súhlas s ich oboznámením sa súdom, resp. s ich použitím žalobkyňou. Zo správ nevyplýva jeho nebezpečnosť voči žalobkyňi, synovi alebo iným osobám. Nakoľko je podrobený dlhodobému dohľadu, je viac ako pravdepodobné, že v prípade jeho čo i len potencionálnej nebezpečnosti, by na

to lekári poukázali. To, že trpí depresiami nie je dôvod na to, aby z neho súd robil nejakého zločinca, trpí pomerne bežnou chorobou nespájanou so spoločenskou nebezpečnosťou. Čo sa týka trestného oznámenia, ktoré voči nemu žalobkyňa podala, uvádza, že má dvoch svedkov, ktorí boli prítomní na mieste "spáchania skutku", ktorí dosvedčili v trestnom konaní, že sa nijako voči žalobkyni neprevinil, nenadával jej a ani sa jej nevyhrážal. Celá vec bola postúpená na priestupkové konanie v Trnave, kde je toto konanie prerušené, nakoľko žalobkyňa po odvolaní voči rozhodnutiu policajta o postúpení veci podala na Generálnu prokuratúru SR sťažnosť, pretože trvá na tom, aby bol trestne stíhaný. Neodkladnosť rozhodnutia taktiež v konaní nie je preukázaná, nakoľko sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval sám, po podaní trestného oznámenia žalobkyňou ju nenavštevuje, nepribližuje sa k nej a ani ju inak nekontaktuje. Dôvodné podozrenie, pre ktoré bol príslušníkmi PZ vykázaný z nehnuteľnosti, bolo vyvrátené faktom, že celá vec bola postúpená na priestupkové konanie, pričom v samotnom priestupkovom konaní sa riešia priestupky voči občianskemu spolunažívaniu, a to jeho údajné urážky voči žalobkyni. Teda skutkový stav, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal, nie je aktuálny a tvrdenia žalobkyne boli postupom orgánov činných v trestnom konaní vyvrátené. Fabuláciu žalobkyne považuje za účelovú, a preto žiada odvolací súd, aby zrušil napadnuté časti uznesenia, pričom k bodu IV. uvádza, že nakoľko predpokladá zrušenie uznesenia v bode II., považuje žalobkyňu za neúspešnú, a teda súd jej podľa princípu úspechu v spore nemôže ako neúspešnej strane priznať náhradu trov konania.

6. K doručenému odvolaniu žalovaného sa žalobkyňa nevyjadrila.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku) a že žalovaný použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. a IV. a v závislom výroku III. v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že je nevyhnutné uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. potvrdiť v zmysle § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku a v napadnutom výroku IV. zrušiť v zmysle 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku.

8. Žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že manželstvo so žalovaným uzavrela dňa 20.9.2014, manželstvo naďalej trvá. Z manželstva sa dňa XX.X.XXXX narodil syn P.. Posledné dva roky spolu žili v S. v rodinnom dome na ul. E. C., s. č. XXXX/XXA, nachádzajúcom sa na parcele registra „C“ p. č. 10801/369, zastavané plochy a nádvoría, o výmere 151 m², zapísaný na Liste vlastníctva č. XXXXX pre kat. územie S., obec S., ktorého výlučnou vlastníčkou je žalobkyňa. So žalovaným boli partnermi 16 rokov, manželmi sú od septembra 2014. Už v čase, kedy žalobkyňa so žalovaným uzatvárala manželstvo vedela, že trpí psychickými problémami. Prvé náznaky násilného správania zo strany žalovaného zaznamenala približne v roku 2002, kedy jej bez zjavného dôvodu začal hovoriť, že ju zničí a veľmi jej nadával. Neskôr začal byť na ňu násilný aj fyzicky, keď mala približne 30 rokov, žalovaný ju po požití alkoholu prinútil k pohlavnému styku. V minulosti viac pil, ale pred sobášom prestal. Postupom rokov sa jeho psychický stav zhoršoval, neprestal požívať alkohol a tým sa stupňovalo aj jeho násilné správanie voči žalobkyni. Situácia sa stala neznesiteľnou po pôrode syna, od kedy sa jej opakovane vyhráža zabitím, uráža ju vulgárnymi nadávkami, vyhráža sa samovraždou, a to i z dôvodu, aby nemusel zabiť ju. Neskôr aj vravel, že keď umrie, vezme žalobkyňu so sebou a tým v nej vyvoláva veľký strach a stres. Nezastaví sa ani v prítomnosti maloletého, ktorého stresuje krikom. Vykrikoval mu, že on ho nechcel, nech si ho berie žalobkyňa a že sa s ňou rozvedie. Toto pôsobilo veľmi zle na ňu, ale ja na psychiku a vývoj dieťaťa. Dieťa začala v jeho prítomnosti separovať do vedľajšej izby, keďže mu a jej často vravel, nech ho dá preč a nech si ho berie. Maloletého síce zatiaľ neudrel, ale mal vo zvyku necitlivo ho drapnúť, kričať na neho a chovať sa k nemu verbálne násilne. V súčasnej dobe je žalovaný uznaným invalidným dôchodcom na psychiatrickú diagnózu, a to maniodepresiu, a súčasne má aj hraničnú poruchu osobnosti a panickú poruchu. Jedného dňa v decembri 2016 začal

syn plakať a to žalovaného tak rozhnevalo, že sa žalobkyni znova vyhrážal, že ju zabije elektrickým káblom. Následne ju chytil v oblasti krku a hoci ju po chvíli pustil, veľmi sa zľakla, že svoje vyhrážky dokoná. Potom sa zase začal vyhrážať, že sa zabije on sám a súčasne požil veľkú dávku liekov a taktiež alkohol. Žalobkyňa sa o neho bála a privolala záchranku. Počas telefonickkej konzultácie sa jej pani na linke pýtala, či bol na ňu žalovaný aj agresívny a keď to potvrdila, poslali k nim aj hliadku polície. Po príchode záchranky a polície žalovaný zahral divadielko, že sa nič nedeje, že je pokojný, všetci teda odišli a nič sa neriešilo. Na druhý deň sa situácia zopakovala, žalovaný bol verbálne agresívny a zase požil väčšiu dávku liekov a žalobkyňa v obave o jeho život privolala záchranku. Žalovaný bol následne takmer dva týždne hospitalizovaný v Trnave, 11.12. - 22.12. Z nemocnice sa vrátil deň pred Štedrým dňom 2016, nebol v poriadku, povedal, že lieky ktoré dostal nebude brať a že už nikdy nepôjde na psychiatriu. V januári 2017 sa jeho agresívne a útočné správanie zopakovalo, žalobkyňa mala na rukách dieťa a nevinná poznámka na adresu žalovaného odštartovala znova jeho výčitky, že za všetko môže ona, že môže za jeho posudkovú kontrolu invalidného dôchodku, lebo mu zavolala záchranku, začali aj opakované vyhrážky zabitím, že ju zničí a že pôjde po nej veľmi tvrdo, že ju zabije. Pri vyhrážkach sa na žalobkyňu zaháňal, ale neudrel ju. Žalobkyňa v hroznom strachu zavolala kamarátke o radu, a následne na políciu. Žalovaný bol znova hospitalizovaný v Trnave, 20.1. - 27.1. Po prepustení žalovaného z hospitalizácie bola žalobkyňa rozhodnutá ujsť z domu v obave o život svoj a život dieťaťa. Žalovaný nakoniec odišiel z domu sám, pekne ho o to poprosila. Opakovane ju ale atakoval telefonátmi a SMS, kde jej napr. napísal, že „keď to chce krvavo, tak to bude mať krvavo“, čo v nej vzbudzovalo obavy o život a zdravie svoje aj maloletého. Dňa 8.4.2017 prišiel žalovaný k nim domov do S. na ul. E. C. č. XXXX/XXA a žiadal, aby mu ukázala dieťa. Žalobkyňa sa ho veľmi bála hlavne pre jeho agresivitu a psychický stav, deň predtým dňa 7.4.2017 na ňu volal neoprávnene bez príčiny políciu. Keď žalobkyňa odmietla ukázať dieťa, privolal políciu, ale tá nemala čo riešiť. Vtedy žalobkyňa pochopila, že seba aj dieťa musí pred žalovaným chrániť a v strachu podala trestné oznámenie. I on išiel podať na ňu trestné oznámenie, a to ako prvý, v tento deň. Žalobkyňa bola poučená políciou, ako má postupovať. Na to bol žalovaný políciou vykázaný z ich obydľia. Nakoľko je žalovaný na slobode a s poukazom na skutočnosť, že je to psychiatrický pacient, odmieta sa liečiť, niekedy berie lieky, ktoré má predpísané, niekedy nie, niekedy spolu s liekmi užíva alkohol a dlhodobo sa jej vyhráža zabitím, má žalobkyňa neustály strach osvoj život a o život dieťaťa. Žalovaný je na slobode a teda môže prísť kedykoľvek do domu, kde má právo vstúpiť, lebo je jej manželom. Bývanie so žalovaným v budúcnosti v jednom dome nie je možné, žalobkyňa sa bojí, že by svoje vyhrážky dokonal. Chce podať na súd žalobu, ktorou by súd žalovanému zakázal do jej domu vstupovať.

9. Žalobkyňa k návrhu priložila Sobášny list žalobkyne a žalovaného zo dňa 21.6.2016, Rodný list P. P. zo dňa 8.11.2016, Výpis z listu vlastníctva č. XXXXX pre katastrálne územie S., Posudok zo dňa 21.2.2014, Lekársku správu zo dňa 21.2.2014, tretiu zo štyroch strán Rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 31.3.2014, Zápisnicu o trestnom oznámení ČVS: ORP-840/O1-TT-2017 zo dňa 8.4.2017, Potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydľia ČVS-ORP-OPP3-840/O1-TT-TT-2017 zo dňa 8.4.2017, Prepúšťaciú správu zo dňa 22.12.2016, Výpis z účtu žalobkyne od 3.4.2017 do 10.4.2017.

10. Neodkladné opatrenie je v zásade prípustné iba v dvoch prípadoch, a to pri potrebe bezodkladne upraviť pomery a pri obave, že exekúcia bude ohrozená. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. V konaní o prejednaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na včasné zabezpečenie neodkladnej úpravy nie je nevyhnutné vykonať dôkazy ako v konaní vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Na ich nariadenie je postačujúce, ak účastník osvedčí potrebu nevyhnutnej neodkladnej ochrany práv a právom chránených záujmov a tiež je splnená zákonná podmienka nariadenia neodkladného opatrenia, ak sa osvedčí alebo preukáže aspoň jeden z vyššie uvedených dôvodov na jeho nariadenie. Pre úspešnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné, aby boli aspoň osvedčené (teda nemusia byť nepochybne preukázané) základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ale i osvedčenie, že je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bolo totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa Čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno mučiť ani podrobiť krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

12. Podľa Čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. e), g), h) Civilného sporového poriadku neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násilia, písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

14. Uvedené neodkladné opatrenia sú účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násilia a patria medzi právne nástroje, ktoré umožňujú rýchlu právnu úpravu situácie, ktorá smeruje k ochrane osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obetí domáceho násilia. Právo nebyť vystavený násiliu alebo jeho bezprostrednej hrozbe je základným ľudským právom. Právo každej osoby na ochranu pred akoukoľvek formou násilia vyplýva nielen z Ústavy Slovenskej republiky, ale aj z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, napr. Všeobecná deklarácia ľudských práv, Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach, Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Deklarácia OSN o odstránení násilia páchaného na ženách a iné. Za násilie je pritom potrebné považovať akýkoľvek útok vedený voči fyzickej osobe alebo aj psychickej integrite človeka, ktoré spôsobuje tejto osobe ujmu.

15. Preto v súvislosti s domácim násilím je mimoriadne dôležité minimalizovať kontakt násilníka s obeťou, keďže najvhodnejší priestor má násilník v domácom prostredí obeť. Z uvedeného dôvodu boli aj sformulované neodkladné opatrenie v zmysle § 325 ods. 2 písm. e), g), h) Civilného sporového poriadku, ktorých účelom je poskytnúť oprávnenej strane neodkladnú ochranu, prípadne zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jej postavenia aj za cenu, že skutkový stav veci nie je náležite zistený.

16. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. e), g), h) Civilného sporového poriadku preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násilia alebo možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násilia alebo možného ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násilia a možnosť ohrozenia telesnej alebo duševnej integrity sa v takomto prípade preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené.

17. Násilie možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následok poranenia, smrť, psychickú škodu, maldevelopment a podobne. Násilie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického aktu, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násilia hovorí o akýchkoľvek atakoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násilia je bolesť a hrozba bolesti. Násilie, ktoré spôsobuje bolesť, je zdrojom bezmocnosti obeť a súčasne prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou. Násilie sprevádzané spôsobovaním bolesti je prejavom prežívania moci páchatel'a násilia nad svojou obeťou, ktorá je v týchto prípadoch bezmocná. Táto bezmocnosť býva častým cieľom páchatel'a, ktorému tento fakt prináša istú formu uspokojenia - ide o podrobenie obeť (uznesenie NS SR sp. zn. 5MCdo 10/2012 zo dňa 15.10.2012).

18. Pojem integrita je z jazykovedného hľadiska definovaný ako celistvosť, neporušenosť, osobná istota a bezpečnosť, pričom k ohrozeniu alebo narušeniu telesnej alebo duševnej integrity človeka dochádza pôsobením násilia. Pojem násilia ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel. Násilie je následkom istého

druhu ľudského konania, ktoré je zámerné. Ide o telesnú, aj duševnú ujmu. Hoci definície násillia sú rozdielne, spájajú ich aj spoločné črty. Násillím je každá forma ubližovania, prejavu nadvlády, vyhrážania sa, zneužívania moci, fyzického a sexuálneho nátlaku. Násillie nie je konflikt, v konflikte sa stretnú rovnocenné strany, kým násillie je, keď jedna strana zneužije prevahu moci. Násillím je každý čin, ktorého následkom je, že obeť robí niečo, čo nechce robiť, alebo jej bráni robiť niečo, čo chce robiť, prípadne v nej vyvoláva strach. Násillie nemusí obsahovať fyzický kontakt s obeťou, pretože zastrašovanie, slovné vyhrážky a psychické násillie môžu mať rovnako silné následky. Psychické násillie je každé správanie, ktoré priamo narúša slobodnú vôľu a sebaúctu iného človeka. Nezanedáva síce žiadne viditeľné poranenia, napriek tomu môže byť najhoršou formou násillia. Je zvlášť účinné, ak sa spája s fyzickým násillím. Osobitnou formou násillia je sekundárna viktimizácia - druhotné ubližovanie. Násillím je aj nezabránenie násilliu.

19. Navyše obsah neodkladných opatrení požadujúcich zdržať sa určitého konania v súvislosti s ochranou integrity ohrozenej osoby vychádza zo znenia čl. 3.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 z 12.6.2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Jedná sa o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek formy rodovo - motivačného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Súd musí mať za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Chránenej osobe musí byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana.

20. Z obsahu spisu v prejednávanej veci je zrejmé, že žalobkyňa odvodzuje svoju požiadavku na neodkladnú úpravu jednak z tvrdenej okolnosti existencie nebezpečenstva bezprostredne jej hrozacej ujmy spočívajúcej v dopúšťaní sa psychického a fyzického násillia žalovaným voči nej, jednak z tvrdenej okolnosti dôvodnosti obmedzenia užívacieho práva žalovaného ako jej manžela k rodinnému domu a príslušným pozemkom v jej výlučnom vlastníctve.

21. Vo veciach domáceho násillia vrátane možného ohrozenia telesnej a duševnej integrity pritom možno spravidla vychádzať iba z tvrdení žalobcu, záznamov polície a podaní vysvetlení k priestupku. Stanovisko žalovaného je v zásade protichodné a dochádza tak k potrebe rozhodnutia v zložitej situácii tvrdenia proti tvrdeniu. V tomto prípade je však správanie žalovaného zrejmé aj z potvrdenia o vykázaní zo spoločného obydlija. Uvedený proces a jeho výsledok umožňuje prijať záver o osvedčení násillného správania žalovaného voči žalobkyňi a ohrozovania jej telesnej a duševnej integrity. Žalobkyňa predložila dôkaz - potvrdenie o vykázaní zo spoločného obydlija preukazujúci, že sa žalovaný dopustil voči žalobkyňi násillia a svojím správaním ohrozuje telesnú a duševnú integritu žalobkyne. Tiež predložila dôkaz - zápisnicu o trestnom oznámení, z ktorej rovnako vyplýva, že žalobkyňa podala oznámenie na príslušnom oddelení policajného zboru o agresívnom správaní žalovaného voči nej vyjadrujúce obavy o zdravie a život nielen seba ale i ich spoločného maloletého dieťaťa. Tieto listinné dôkazy, keďže ide o konanie z procesného hľadiska maximálne zrýchlené, podľa názoru odvolacieho súdu naplňujú hypotézy uvedené v ustanovení § 325 ods. 2 písm. e), g), h) Civilného sporového poriadku, teda že žalovaný je vo vzťahu k žalobkyňi dôvodne podozrivý z násillia a svojím správaním môže ohroziť telesnú a duševnú integritu žalobkyne. Preto sa nemožno stotožniť s odvolacou námietkou žalovaného, že tvrdenia žalobkyne, z ktorých vychádzalo rozhodnutie súdu prvej inštancie, nie sú pravdivé a žalobkyňa ich nepodložila žiadnymi dôkazmi, t. j. zistený skutkový stav neobstojí, resp. že žalobkyňa neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán (dôvodnú obavu z potenciálne násillného správania sa žalovaného spôsobujúceho možné ohrozenie telesnej a duševnej integrity žalobkyne), ale aj nebezpečenstvo bezprostredne jej hrozacej ujmy.

22. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného, že sporné nehnuteľnosti boli zakúpené aj zo spoločných peňazí, ale aj z peňazí patriacich výlučne jemu, čo súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí nezohľadnil, odvolací súd uvádza: Žalobkyňa a žalovaný sú manželia a ich manželstvo trvá. Hoci je žalobkyňa v katastri nehnuteľností vedená ako výlučná vlastníčka sporných nehnuteľností, až do rozvodu ich manželstva je právo bývania žalovaného odvodené od vlastníckeho práva žalobkyne. Hoci žalovaný tvrdí, že pri rozhodovaní o práve vstupu, sa mali zohľadniť aj ustanovenia o majetku patriacom do BSM, vzhľadom na krátku lehotu na rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nebolo ani

možné zisťovať, či sporné nehnuteľnosti patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Podľa tvrdenia žalobkyne uvedeného v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má žalobkyňa tiež v úmysle podať žalobu o uloženie zákazu žalovanému vstupovať do jej domu, ktorú povinnosť podať žalobu vo veci samej o vylúčenie žalovaného z užívania predmetných nehnuteľností jej rovnako uložil súd prvej inštancie v uznesení napadnutom odvolaním vo výroku II. a IV.. Navyše ochrana obydlia sa neposkytuje len vo vzťahu k bývaniu v nehnuteľnostiach, ku ktorým prináleží oprávnenej osobe vlastnícke právo, keďže pojem obydlie vo všeobecnosti zahŕňa miesto, kde niekto býva, napr. konkrétna budova, dom, byt, iný priestor slúžiaci k bývaniu, teda nevyhnutne nemusí ohrozenej osobe svedčiť vlastnícke k predmetu bývania.

23. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že súd prihliadol na jeho lekárske správy, pričom on nedal k tomu súhlas a zo správ nevyplýva jeho nebezpečnosť voči žalobkyňi, tu je potrebné uviesť, že tvrdenia žalobkyne o tom, že žalovaný trpí epizódou stredne ťažkej depresie a panickej poruchy nie sú medzi stranami sporné (čo nepopiera ani žalovaný v odvolaní) a dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia bola preukázaná zápisnicou o podaní trestného oznámenia a potvrdením o vykázaní zo spoločného násillia, ako už bolo uvedené v odseku 21. tohto rozhodnutia a nie informáciami o zdravotnom stave žalovaného. Pokiaľ žalovaný ďalej v odvolaní namieta, že k „spáchaniu skutku“ popísanom v zápisnici o podaní trestného oznámenia došlo inak, tu odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že postačujúcim dôvodom na nariadenie žalobkyňou požadovaného neodkladného opatrenia je preukázanie dôvodného podozrenia z násillia a možného ohrozenia telesnej a duševnej integrity, čo sa žalobkyňi nepochybne podarilo, ako vyplýva tiež z odseku 21. tohto rozhodnutia a je na žalovanom, aby svoje skutkové tvrdenia preukázal v konaní vo veci samej v rámci svojej obrany proti podanej žalobe.

24. Vzhľadom k vyššie uvedenému sa odvolací súd plne stotožňuje s prijatým záverom súdu prvej inštancie, že žalobkyňa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (vychádzajúc z predložených listinných dôkazov) v dostatočnej miere preukázala dôvodnosť potreby bezodkladne upraviť pomery medzi stranami sporu a dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola za daných skutkových okolností a za predpokladu prebiehajúceho konania vo veci samej predbežne poskytnutá ochrana jej subjektívneho práva. Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tejktovej veci. Pri neodkladnom opatrení prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania oprávnenosti a dôvodnosti uplatneného nároku. Odôvodnenie potreby bezodkladnosti upravenia pomerov strán spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného hrozí, resp. vzniká žalobkyňi ujma (obava žalobkyne z dokonania vyhrážok žalovaného), čo v konaní pred súdom prvej inštancie preukázané bolo. Nariadené neodkladné opatrenie tak nepredstavuje podľa názoru odvolacieho súdu ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv žalovaného, požiadavka vyváženosti dočasnej a bezodkladnej úpravy pomerov strán tak zostáva zachovaná. Zistené okolnosti prípadu tiež nevyvolávajú žiadne pochybnosti o naliehavej potrebe zásahu súdu v podobe bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu.

25. Odvolací súd, keďže podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako žiadala žalobkyňa splnené boli a súd prvej inštancie návrhu správne vyhovel, uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutom) ako vecne správne s použitím ustanovenia § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku potvrdil.

26. Na základe podaného odvolania žalovaného i proti výroku o náhrade trov konania bolo potrebné podrobiť odvolaciemu prieskumu i výrok IV. napadnutého uznesenia. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplynulo, že žalobkyňa sa mieni vo veci samej domáhať uloženia zákazu žalovanému vstupovať do jej domu. Tiež súd prvej inštancie výrokom III. (osobitne nenapadnutým odvolaním žalovaného) uložil žalobkyňi povinnosť do 30 dní podať žalobu vo veci samej o vylúčenie žalovaného z užívania predmetných nehnuteľností. Z uvedeného je zrejmé, že sa v prejednávanej veci nejedná o prípad neodkladného opatrenia, ktoré nebude nasledované konaním vo veci samej, ani o prípad neodkladného opatrenia nariaďovaného po skončení konania vo veci samej, ani o prípad zamietnutia návrhu na neodkladné opatrenie až odvolacím súdom a napokon ani o prípad zastavenia konania odvolacím súdom po skoršom vyhovení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré vymenované prípady sú spojené aj so vznikom povinnosti rozhodnúť o trovách takto skončeného konania. Práve to bol dôvod, pre ktorý aj o nároku na náhradu trov konania neodkladného opatrenia v

prejednávanej veci sa má rozhodnúť až v rozhodnutí končiacom konanie vo veci samej (§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

27. Z uvedeného dôvodu preto odvolací súd podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. d) Civilného sporového poriadku napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku IV. o náhrade trov konania len zrušil (bez potreby a možnosti náhrady tejto časti rozhodnutia súdu prvej inštancie akýmkoľvek iným rozhodnutím), keďže neexistoval dôvod, pre ktorý bolo rozhodnuté o náhrade trov konania spolu s rozhodnutím o návrhu na neodkladné opatrenie a sám nerozhodol o trovách odvolacieho konania.

28. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

29. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).